

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő HEGEDÜS NÁNDOR

Felelős szerkesztő MARÓT SÁNDOR

Bianu szenátor ismét vádol

— A magyar egyházak és iskolák ellen

Ezután a felekezeti iskolákról szolt amelyek Erdély magyarosítását célozzák.

Lepedatu és Angheliescu miniszterek kijelentették, hogy szerintük Erdély magyarságát régi mivoltában fenntartani már egymagában azért sem lehet, mert nem a román nemzeti eszmét szolgálja. Ezért a Bianu által felhozott vádak a valóságnak megfelelőeknek tartják és a bűnösök ellen intézkedéseket foganatosítanak.

Madriatu a bukaresti egyetem rektora kéri, hogy azokat a súlyos eseteket a külföld tudomására hozzák, amelyek a magyarság államellenes viselkedését bizonyítják.

Kéri a közoktatásügyi minisztert, tegyen intézkedéseket, hogy a gyűlöletet és a gunyúzt a magyar felekezeti iskolákból kiszorítsák.

Dr. Angelescu kijelenti, hogy az általa lefolytatott nyomozás szerint is dr. Bianu szenátor állításai megfelelnek a valóságnak. Tanulmányozzák már ezt a kérdést. Addig is lépéseket tett, hogy az iskolai törvényeket teljesen respektálják. Azt az iskolát, amely nem respektálja a törvényt, bezárják.

Ami azokat a tankönyveket illeti, amelyek a történelem és földrajz meghamisítását jelentik, — ezek a könyvek bűnös uton hozattak az országba. A könyvek elkobzása iránt már intézkedett és azokat az iskolákat, ahol ilyen könyveket találnak, bezáratták.

Eppen most körrendeletet adott ki, hogy a történelem, földrajz és román

nyelv oktatása minden felekezeti iskolában kötelező legyen. Eppen most — úgy mond — az iskolareformon dolgozom, amely ezt az egész kérdést szabályozza.

Lepedatu kultuszminiszter: A felekezeti iskolák felett vizsgálatot fog tartani és ha azok nem a törvény értelmében működnek — majd intézkedéseket tesz ellenük.

Ernut Pangratti kijelenti, hogy a kisebbségeknek egy teljes ördögi szervezete működik az állam biztonsága és rendje ellen. (Élénk taps.) Ebben az irányban élénk propagandát fejtenek ki a külföldön az ország ellen. Nekünk az igazságot ki kell jelentenünk: hogy a kisebbségek itt teljes szabadságnak örvendenek.

Lambru generális ajánlja, hogy az erdélyi elemi iskolákba küldjenek tanítókat a régi királyságból és az erdélyi románul tudó tanítókat helyezték a regátba.

Angheliescu miniszter kijelenti, hogy ez már több megyében meg is történt.

Ezután megszavazzák az állampolgári törvényt.

Az Universulban heves támadás jelent meg Ghibu aláírásával az erdélyi római katolikus egyházak ellen. Mivel ezek izgató aknamunkát végeznek a román állam ellen. Azon reményének ad kifejezést, hogy sikerülni fog a kormánynak azokat a római katolikus egyházkerületeket, melyek részben még a magyar egyházkerületekhez tartoznak megoszlatnia.

A parasztpárt végrehajtó bizottsága az Astória szállóban levő párthelyiségében elhatározták, hogy új feltételek mellett hajlandók részt venni a kormányzásban. Ezen elhatározásukat közölték az összes ellenzéki pártokkal.

Wilson és Clemenceau 1919-ben megegyeztek a Ruhr-vidék megszállásában

Lloyd George leleplezése a World-ban — Egy-kinos külpolitikai szenzáció

A világpolitikában hangos puffanással röppent fel egy rakéta, melyet Lloyd George bocsátott régi rutinnal a szürkülő politikai horizontra. Lloyd George egy amerikai hírlapíró előtt nyilatkozott, aki előtt olyan okmányok létezéséről beszélt, melyek állítólag azt bizonyítanák, hogy a Rajna-vidék megszállása már elhatározott tény volt 1919-ben. Még Clemenceau egyezett meg Wilsonnal ebben a kérdésben s Wilson Amerika nevében hozzájárult a megszálláshoz.

Ha a World cikke igaz, azt jelentené, hogy a jóvátétel rendezése csak másodlagos szerepet játszott a megszállás előidézésénél és inkább csak ürügy lett volna. A nyilatkozat jelentősége átérzik azon a folyamaton, melyet kiváltott. Az angol hivatalos politika sajnálkozik, a franciák tiltakoznak s maga Lloyd George is tagad és az újságíró nyilatkozata elterdítésével vádolja.

Lloyd George leleplez

Az első párisi jelentés a következőket mondja a külpolitikában nagy szenzációt keltő eseményről:

Lloyd George a New-York Worldnak interjút adott, amelyben elmondotta, hogy amikor a versaillesi béketárgyalások ideje alatt neki egyszer Londonba kellett utaznia, Clemenceau felhasználta ezt az időt és Wilsonnal egyezményt kötött, amely szerint Amerika helyesli és jóváhagyja a Rajna-megszállást, Londonban ez a leplezés kínosan hatott.

Tardieux Lloyd George nyilatkozatával kapcsolatban kijelenti, hogy Clemenceau és Wilson közt nem volt titkos megegyezés, csupán Wilson harminchat órával előbb adta beleegyezését az esetleges Rajna-megszálláshoz.

Sajnálkozik az angol nagykövet és tagad Lloyd George

London, február 8. Lloyd George sajtónyilatkozata az angol és francia politikai életben kinos meglepetést keltett. Harrick Philip párisi angol ügyvivő délután megjelent a külügyminisztériumban és sajnálkozását fejezte ki Lloyd George nyilatkozata miatt. Macdonald utasította

A szenátus tegnapi ülését délután fél négy órakor nyitotta meg Vasiliu elnök. A miniszteri padokban Bratianu Vintila, Marzescu, Angheliescu, Mosoiu, Lepedatu, Tancred, Constantinescu és Cipaianu foglaltak helyet.

Emil Pangratti személyes ügyben szólal fel.

Bratianu Vintila a fegyvergyarra vonatkozó törvényt terjeszti a szenátus elé, amelyet már a parlament meg is szavazott.

Marzescu a nemzetvédelmi legfőbb tanács szervezésére vonatkozó törvényjavaslatot teszi le a szenátus elé.

Policrat képviselő az „Universul” egy cikkét közli a szenátussal, amely a teorianui törvényeszk elnökéről szól. Ismerteti a bírák helyzetét és súlyos vádakhoz hoz fel egyes bírák ellen. Kéri az igazságügyi minisztert, rendeljen el vizsgálatot.

Marzescu miniszter kijelenti, hogy a cikk íróját már Bukarestbe rendelte, hogy tőle felvilágosítást szerezzen. Ha a vádak beigazolódnak, akkor a bűnösök szigorú büntetést kapnak. Ellenkező esetben a feljelentőt bünteti meg. (Taps.)

Dr. V. Bianu szenátor ismerteti azt az antinacionális propagandát, amely az erdélyi iskolákban folyik. Könyvekből szövegrészeket olvas fel a román történelemből és földrajzból, amely nem más, mint meghamisítása a történelemnek és gunyú a román népből.

Reve lord angol nagykövetet, hogy jesse ki, hogy

az angol kormány tudán kívül tette közzé Lloyd George az állítólagos titkos okmányokat.

A külügyi hivatal ismételt felszólította Lloyd Georget, hogy ha ilyen okmányok birtokában vannak

sürgősen szolgáltatassa vissza. Lloyd George minden közösséget megtagad a New-York Worldban megjelent interjúval, amely szerint igen zavarosan adja vissza az újságíróval való magánbeszélgetését.

Páris, február 8. Lloyd Georgenak a New-York Worldban megjelent kijelentése a külügyminisztérium közleményét adott ki. A francia kormány nem ismer olyan okmányt, amelyre Lloyd George állítása vonatkozhatnék. Clemenceau és Wilson között nem jött létre semmiféle titkos egyezmény. Ha kettőjük között Lloyd George távollétében megbeszélések folytak, — jelenti a külügyminisztérium, — azok eredményéről visszatérésekor tudomást szerzett s 1919. április 22-én hozzászárult.

Macdonald sajnálkozó levelet írt Poincarénak a Lloyd George-féle incidensért.

Bizalmat szavaztak Poincarénak

Páris, február 8. Poincare a kamarában felvetette a bizalmi kérdést. A kamara felhatalmazta a kormányt, hogy az államháztartásban megtakarításokat léptessen életbe rendeleti úton. A kormánynak 333 szavazattal 208 ellenében bizalmat szavaztak.

Macdonald kül- és belpolitikája

A „Times” foglalkozik az új kormány kül- és belpolitikájával. Eszerint az Angliának járó francia adósságok kérdése csak akkor tárgyalható, ha a kormány birtokába jut a jóváteletti jelentésnek. A miniszterelnök, mint hírlík, arra törekszik, hogy Anglia és Franciaország közt meg egyezést hozzon létre minden oly politikai kérdésben, mely tényleg hozzájárul a béke megalapozásához. Törekszik megszerezni az Unió közreműködését s az európai nemzetek rokonszenvét. Elsősorban Németországnak és Oroszországnak a Népszövetségbe való felvételét kívánja. Németországot semmiesetre sem alárendelt államként vennék fel.

SZÉPSÉGHIBÁIT tökéletesen eltávolíthatja, archajakat, szeplőt, szemölcsöt végleg, utónyomok nélkül **D. Sternberg Helén** kozmetikai intézetében, Mária Királyné (Bémer)-tér 3. I. em.

Minden kézipart felülmúló

„oroszlán” védjegyű ingek

állandó dús választékban raktáron.

„SPLENDID” uri divat üzletében, Avr. J. (Kossuth)-u. 16.

Meglepő olcsó árak!

Hajnal és Rózsa

Vászon különlegességek és nődivat árúháza

Str. Io. Il. Vulcan

Nagy S-uica 1

Hölgyek és menyasszonyok figyelmébe ajánljuk finom damasztal-neműinket valódi Rum-burgilenáruinkat, Schrol-sifonok és ágynemű sifon vásznainkat, grenadinok, opálók, tüggöny- és ágylétritőre selymes. „Tus sor.” Nagyban és kicsiben állandóan kapható.

A mai orvos- és gyógyszerészből

Ma szombat este 9 órakor lesz az Orvos-Gyógyszerészből a Kereskedelmi Csarnok összes termeiben. Az estélyt megelőző rövid műsor a következő:

I. a) Marcell Zoltán áriája a „Hugenották” című operából b) Schubert: Der Wanderer c) Schuhmann: Widnung. Eneklí Márkus Gyula operanékes, zongorán kíséri Guttman Miklós. II. Amor ébredése lejtő: Balkányi Zsuzsa urleány, zongorán kíséri Váradi Aladár karnagy. III. Chopin: a) Nocturne (G. moll) b) Valse (Des dur) op. posth. Zongorán előadja Guttman Miklós. IV. a) P. I. Csajkovszky: Gremín herceg áriája az „Eugen Aegin” operából b) Schuhmann: Die heiden Grenadene. Eneklí dr. Bauer Albert orvos, zongorán kíséri Guttman Miklós.

A műsort dr. Kovács Gyula orvos fogja konferálni az ő ismert, szellemes humorával. Műsor után tánc reggelig Bura Sándor zenéje mellett.

A rendezőség ismételtén tudatja, hogy tekintettel a jótékony célra, meghívókat nem bocsátott ki, de az elite bál nivója érdekében kéri lehetőleg az estélyi ruhában való megjelenést.

Az esti pénztárnál való tolongás eikerülése céljából úgy intézkedett a rendezőbizottság, hogy a Kigó gyógyszerárban a mai nap folyamán is lehet jegyet váltani.

A filharmóniai társaság vasárnapi népszerű hangversenye

A nagyváradai filharmóniai társaság február 10-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a Regina Mária színházban rendezi népszerű hangversenyét a gör. katolikus egyházi énekkar közreműködésével. A hangverseny helyeire mérsékeltén vannak megállapítva.

Műsor:

1. Muzicesbu: Concert. „Innoieste te...” ének- és zenekarra. 2. Dvorak A.: Suite. Előadja a társaság zenekarra. 3. Haydn: Rézlet a Teremtés oratóriumából. Énekkarra és zenekarra. A szöveget dr. Palládus Leontinné urnő és Iluța Ambrus ur éneklí. 4. Massenett J.: Scenes pittoresques. Előadja a társaság zenekarra.

A hangverseny pontosan délelőtt 11 órakor kezdődik. Az ajtók az egyes számok alatt zárva lesznek.

A mérsékelt helyárak: 150, 40, 30, 20, 15, 12, 7 és 5 lei.

Jegyek Vidor Manónál (Bl. Reg. Ferd. 2.) elővételben és a színház baloldali pénztáránál vasárnap 9 órától kaphatók.

Milliók vagyonkezelési díjak a Friedmann-hagyatékban

Még 1918-ban halt meg Friedmann Benő biharmegyei földbirtokos, aki 50 évi folyamatos munkával óriási vagyont gyűjtött. Ujlakon szőlőbirtok, amit az államnak hagyott vincellérsiskola céljaira, erdő- és mezőgazdaságok felszerelésekkel s az egész országban híres Lederer-chamotte-gyár, amelynek összes részvényei az ő kezében voltak s amely hatalmas investíciójával óriási piacot nyert s ezenkívül számos értékpapír maradt utána, amelyek 1918-ban legalább 10 millió jó koronát értek.

Az örökékhagyó minden vagyonát, felesége és gyermekei nem lévén, testvéreinek legfiatalabb hajtására, unokaöccseire s hűgaira hagyta és pedig azzal, hogy a vagyon kezelése céljából 3 uriember jóbarátját kérte fel s akiket végrendeleti végrehajtókká nevezett ki. Ez az óriási vagyon, különösen a Lederer téglagyár, hét örökösre bolog lehetett, hogy ilyen, aránylag kevésbé megterhelt vagyon birtokába jutott. A hagyaték ingatlanait a végrendeleti végrehajtók pénzre tették, egy másik kisajátítás alá került s öt évig — tehát jóideig — folyt a vagyon kezelése, míg végül a bíróság átadta a vagyont. Nem érdektelen azonban az, hogy a végrendeleti végrehajtók közül ketten, akik kétségtelenül nehéz és körültekintő munkát végeztek, 3-3 millió erejéig expenzótát nyújtott be dr. Goldner Hermann orvos és dr. Thury Kálmán ügyvéd, míg a harmadik, Vámos János 180.000 leit kért működéséért. Az örökösök

közül egyik-másik kifogást tett ugyan a kívánt összegek ellen, mert szerintük a vagyon kezelését egy iroda végezte, amelyben sok alkalmazott volt s a végrendeleti végrehajtók csak a jogi irányítást végezték.

A bíróság most hozta meg ebben a kérdésben a végzését, amely 12 oldalra terjed s a két végrendeleti végrehajtó közül 1.890.000 leit ítélt meg dr. Thury Kálmánnak, 1.700.000 leit pedig dr. Goldner Hermannnak s kötelezi az államot is, hogy a végrendeleti végrehajtók díjazásához járuljon.

Az ügyben az az érdekes, hogy az örökösök kezei között nincs semmi a hagyatéki vagyonból, a hagyaték zöme, a Lederer-gyári részvénytömeg zálogban van úgy, hogy az 1918-ban még gazdag örökösök ma kénytelenek lesznek a papirokat poton áron — a pénzüke miatt — eladni, mert papirokat ma realis értékben senki se vesz.

Ilyen forgandó a sors s így fordul a kocka, a sokszoros milliók örökösei ma már nem azok, Friedmann Benő pedig, aki nyugodtan pihen sirjában, soha se gondolta volna, hogy nemzetiségének oldalai hajtásai öt év multával épp a végrendeleti rendelkezések következtében az örökségnek nem nagyon fognak örülni.

Vigadó mozgószínház

Szombat — Vasárnap

Szenzációs filmbemutató

Az örült és a halál

Fantasztikus film 5 felvonásban.

A főszerepben:

Dora Kaiser

Csodás egyiptomi felvételek

A fél 4 órás előadás mérsékelt helyáru.

Február

11

D'ALBERT

concert a Kath. Körben.

Jegyek a Hegedűs Hirlapirodában válthatók

Utazónak

Erdélyben bevezetett, nőtlen, **kaválóval** **Endelke** ügyes fiatallembert **felvezünk**, ki a fűszer, festék és vegyi szakmában teljesen jártas.

Telefon: 14—99

Telefon: 14—99.

Uilmann József és fia cég
Oradea-Mare. Strada Alexandri
(Teleky-utca) No. 34.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoală - BCU Cluj-Napoca.

Tanu: Egy a tegdi határban legeltető leány hajnalban két batus cigányt látott menekülni és a napok óta Telegden tartózkodó több idegen cigány mind eltűnt a faluból.

Dr Popa: Milyen verési nyomok voltak Rostáson?

Tanu: Véres volt az inge, előttem is többször belerugtak. Nagyon meg volt vörve. A tanut megeskették.

Ezután Tarsoly Dániel detektívet hallgatták ki. Ő kísérte ki Dudut az iklódi őrházhoz a binjelekért.

Dudu: Eppen ez az ember vert meg engem. Összetévesztettem Hegyesivel.

Tanu: Nem vertem.

Mezei György rendőraltszát a másik kísérő volt Duduval az iklódi őrháznál. Az úton nem beszélt Duduval. A gyilkosságról nem tud mást, őt is megesketik.

Ezzel a bizonyítás befejeződött.

A perbeszédre délután kerül sor.

A perbeszéd

Délután négy óraker Mosu királyi ügyész kezdi meg vádbeszédét. Kéri a vádlottak szigorú megbüntetését. Szerinte a vádlottak bűnössége teljesen beigazolódott a nyomozás és a főtárgyalás alatt.

Rablással egybekötött szándékos emberöléssel vádolja Ajtait, Dudut és Erdeit.

Kéri a legszigorúbb büntetés alkalmazását a vádlottakra, ezt kívánja a román igazságszolgáltatás és a meggyilkolt emléke is, amely sokáig fog élni hívei között Telegden.

Miután az elnök elmondja Mosu ügyész vádbeszédének kivonatát a vádlottaknak, Dr Popa Péter mondja el védőbeszédét Dudu érdekében.

Szerinte nincs bizonyítva, hogy Dudu követte volna el a gyilkosságot. A valamásokat az inkvizíció korában is borzalmasként mondott eszközökkel szedték ki a csendőrségen a vádlottakból. Semmi tárgyi bizonyíték nincs ellenük. A veréssel kikényszerített vallomás — szerinte — nem bír bizonyító erővel.

Dr Palmay Henrik és dr Ciacian Virgil nagyhatású védőbeszédei után az elnök a tárgyalást berekeszti és az ítélet hirdetését ma, szombat délutánra tűzte ki.

A felekezeti iskolák is részesülnek a városi költségvetés kulturalapjaiból

Butoiu inspektor Nagyváradon

Butoiu inspektor, aki annak idején a város költségvetési tervezetét felülvizsgálta, a város fontos adminisztrációs ügyében ismét Nagyváradra érkezett. Az inspektor küldetése az adóhivatal átszervezésével van kapcsolatban.

Munkatársunknak Butoiu inspektor nagyváradai szerepéről a következőket mondotta:

— Hivatásom az adóhivatal átszervezése és különböző útjások a város pénzügyi kezelésében. Több városban s a rendezett tanácsú városokban is sor kerül az átalakításokra. Ismerem Nagyvárad költségvetését s úgy intézkedem, hogy a kulturális és iskolaalapokból egyformán jusson minden iskolának és egyháznak felekezeti és nemzeti különbség nélkül.

Butoiu inspektor nyilatkozatának ez az utolsó passzusa megnyugtatólag hat Nagyvárad polgárságára. Ugyanis képtelenek tartottuk, hogy amikor az adókból és illetékekből a város tekintélyes kulturalappal rendelkezik, minden intézménynek jusson, csupán a felekezeti isko-

lák támogatása maradjon el. Holott Nagyvárad adózó polgársága többségben a felekezeti iskoláknál van érdekelve. Legalább is egyenlő részből kell ezeket az alapokat az állami és felekezeti iskolák istápolására fordítani.

Butoiu inspektor nyilatkozata arra enged következtetni, hogy ez így is fog megtörténni.

~~~~~

A színésziskola előadása

Helényi színiiskolája február hó 17-én vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel tartja első növendék-előadását.

Az előadás műsorát itt adjuk:

1. Nótány. 2. Csoporttánc. 3. A csitri vigjátékból: Dicker Szidi és Harsányi. 4. Braun Anci ének és tánc. 5. Rézlet a Bánk Bán-ból: Gertrudis—Morgenstern Erna, Melinda—Noszák Maria, Izidora—Kövé Irma. Ottó—Harsányi Miklós. 6. Vince Emilia éneke. 7. Szavát. 8. Fényes Lili éneke és tánc. 9. Pierrot és Pierret. 10. Apache tánc: Vince Emilia és Vig. 11. Az egér vígjátékából: Moissardé—Kövé Irma, Papa—Fényes Lili, Hermína—Noszák Maria, Mártha—Falner Vilma, Max—Karácsonyi Miklós.

Szűnet.

12. Palkos diákok. Soupe operettje 1 felvonásban. Szereplők: Fricke, Brand, Fuchs, Klette diákok: Dajka Margit, Braun Anci, Morgenstern Erna, Fényes Lili. Fock, eszmatizáló—Karácsonyi Miklós, Antal—Bók Eszti, Lizi—Jámbor Margit. Koresmáros—Kiss Lajos. Geyer uzsorás—Marias.

A diákokat az iskola növendékei játsszák és a kárt is ők éneklék. Az előadást a színházi zenekar kíséri. Karnagy: Szathmáry Endre, az iskola karnagya.

Jegyek válthatók vasárnap, február 10-én a színházi pénztárnál. Rendes helyárak.

~~~~~

Jegy nélkül utaznak a vonaton

Eredményes razzia a váradi állomáson a poya-utasok között

A CFR vezérigazgatóságának tudomására jutott, hogy a vasútvonalakon majdnem minden második ember ingyen utazik. Jegyet alig váltanak és mégis a vonatok mindig zsúfolásig tömve vannak. A rejtélyesnek látszó ügyben a nagyváradai forgalmi főnökség indított vizsgálatot, de nem tudtak eredményt elérni. A jegypénztárak most is kevés jegyet adtak ki és a nagyváradai állomásra befutott vonatok csak zsúfolva voltak.

A forgalmi főnökség rendeletére egy idő óta nem a kalauzok szedték el az utasoktól a jegyet, hanem a kijáratnál állítottak meg mindenkit és ott kellett leadni a jegyet. Ez sem vezetett eredményre, mert számtalan oldalhajráron megugrott az utasoknak az a része, akik nem rendelkeztek vasuti jeggyel.

Jonascu forgalmi főnök utasítására a forgalmi főnökség drasztikus eszközökhöz nyúlt, hogy végére járjanak az „ingyen utazó” tuluzsának. Karhatalmat kértek az államrendőrségtől és próbaképpen razziát rendeztek három vonaton. A próba fényesen bevált. Több mint hetven utast állítottak elő a rendőrségre, akik jegy nélkül utaztak.

Az államrendőrség részéről Morár György inspektor, a CFR-től pedig Grenerei Béla és Futó Lajos főellenőrök szálltak fel az 651-es állomáson 657-es Körösszeg—Nagyvárad, a 481-es Arad—Nagyvárad (motor) és az 583-as kötegyáni körvasútra. A meglepett utasok nagyrésze nem tudott jegyetek felmutatni. A jegy nélkül utazókat azonnal őrizetbe vették és bekísérték a rendőrségre.

A rendőrségen mindenkiel jegyzőkönyvet vettek fel és azokat elengedték, akik 75 lei bírságot fizettek. Aki nem fizeti le a bírságot, azt őrizetbe tartják további intézkedésig. Grenerei Béla a „Nagyvárad” munkatársának kijelentette, hogy a vasutat nagy mértékben megkarosították

az ingyen utazók. A jegy nélküli utazások már évek óta folynak.

Bizonyos, hogy a kalauzokat vesztegették meg az utasok, illetve jegy helyett 20—30 leit, amelyet a kalauz ur zsebébe nyomtak, jogosultságot szereztek az utazásra. A főellenőr az irányban nem adott felvilágosítást, hogy a kalauzok és ellenőrök ellen is megindult-e az eljárás. Szerintünk a kalauzokat kellene legelőször is felelősségre vonni, akik alkalmat adtak az utasoknak a megvesztegetésre.

MA

Orvos-Gyógyszerész bái
a Kereskedelmi Csarnokban

Max Brotmann

Bukaresti Str. Apolodor 33 Telefon 32-4

Az ismert cég speciális osztályi létesítt és elvállalja a kereskedő és iparos-illg képviselőit és különféle érdekeik keresztlvitelét a központi szerveknél, bankoknál, hatóságoknál stb. Bukarestben, egy, hogy a felek az utazást és egyéb költséget megtakarítsák. — Ajánlatok az összes bukaresti nagybancoktól.

2118

Esőernyőt

minden kivitelben készít

Rosenberg Testvérek

Nagyvárad, Jrga (Zöldia)-utca 8.

Kérjen árajánlatot.

SZÉP

JÓ

OLCSÓ

BUTOROK

kaphatók az

„ASTOR”

BUTOR és FAÁRUGYÁRNÁL

Gyártelep:

Jókai Mór-u. 21. Telefon 8-72

Városi lerakat:

J. Vulcan (Nagy Sándor)-u 4

Telefon: 6-92.

Kertész Szidy nőikalap üzlete, Iosif Vulcan (Nagy S.)-u. 1.

Eredeti bécsi, párisi modellek. ∴ Tavasszi újdonságok!

ÚJDONSÁGOK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Printul Carol (volt Szilágyi Dezső-utca) 8.
Kiadóhivatal: Sonnenfeld Adolf Részvénytársaság
Telefon: 38.

Előfizetési díj helyben egész évre 480 lei, félre
240 lei, negyedévre 120 lei, egy óra 40 lei; vidéken
egész évre 600 lei, félre 300 lei, negyedévre 150 lei,
egy óra 50 lei.

Előfizetéseket és hirdetéseket elfogad a kiadóhivatal
és a Hegedűs Hírlapiroda. (Telefon 13-01.)

FEBRUÁR
16

FEBRUÁR
16

NYOMDÁSZBÁL A KATHOLIKUS KÖR NAGYTERMÉBEN

* Dr. Hodor Viktor közigazgatási főfelügyelővé nevezték ki Nagyváradra. Dr. Hodor Viktor volt prefektus a kormány, amint annak idején megírtuk, csak mint delegált közigazgatási felügyelő töltötte be a nagyváradai prefektusi széket, s amikor prefektussá dr. Popovici Miklóst nevezték ki, berendelték a minisztériumba, ahol a belügyi adminisztratív államtitkárságot kívánta a kormány ráruházni. Dr. Hodor Viktor azonban kijelentette, hogy a közigazgatásnak többet használ, ha a vidéken marad s így a kormány Hodor Viktort Bihar, Szatmár és Arad megyék közigazgatási főfelügyelőjévé nevezték ki. Peter Julián helyére, akit Bessarabiába helyeztek át. Az új főfelügyelő székhelye Nagyváradon lesz.

* A munkás-színház legközelebbi előadását folyó hó 24-én, vasárnap délelőtt tartja meg, mely alkalommal Tosca kerül színre. Jegyeket Beck Samunál a Dácia kávéházban lehet kapni. A szaknak megbízottai jegyeikért ugyanott föltétlenül jelentkezzenek.

* Talár a törvényszéken. Közel két éve, hogy az igazságügyminiszter elrendelte a táblai tárgyalásokon a talár viselését. A törvényszékre néző felfüggesztették a talárviselést s tegnap érkezett a rendelet, hogy a talár a törvényszékre néző is kötelező. A jövő hó elsejétől kezdve tehát talárban tárgyalnak a törvényszéki bírák. Az ügyvédek a bucaresti ügyvédi unióhoz fordulnak, hogy döntse el, az ügyvédekre néző kötelező-e a talárviselés.

Csak felnőtteknek!

Dr. Gelei
professzor előadása
csütörtökön.

február 14-én, este fél 9 órakor

a Kath. Körben
Steinach megfigyelési
problémájáról.

* Nagy „Palesztina” Meeting 10-én, vasárnap délelőtt 10 órakor az Apolló mozgósínházban. Szónokok dr. Pollák Adolf a Keren Kajemeth hágal kiküldöttje, dr. Weissburg Chaim, dr. Klein Miksa és Giszkalay Jochanan. Belépti díj nincs. Hölgyek részére fentartott emeleti ülőhelyek.

* Gyűlés az aggokházának. A nagyváradai izraelita hitközség aggokháza bizottsága a következő megszívlelendő kérelmet intézt a zsidó társadalomhoz: A nagyváradai izr. hitközség felügyelete alatt működő aggokháza fejlődéséről a rövidesen megjelenő évi jelentésben öhajtnak beszámolni. A lényegében alapítást jelentő munkát akarjuk folytatni, ha lehet, befejezni, mikor alkalmat keresünk anyagi eszközeink gyarapításához. Mert míg az épület kibővítéséhez, vagy ház-megszerzéséhez szükséges összeg rendelkezésünkre nem áll, fizikai lehetetlenség több agg elhelyezése. Minden munkánk, tevékenységünk alapja tehát az aggokházának szükséges

Az elcsábított skót cselédleány fiának karrierje Hogyan írnak a franciák Macdonald gyermekeiről?

Ramsay Macdonald, Anglia miniszterelnöke, ez idő szerint a világ legérdekesebb férfija. Igen természetesen, hogy Macdonald karrierjéről, a munka és küzdelem éveiről, de korai gyermekégeről is részletesen számolnak be az újságok. De nemcsak az angol lapok. A francia sajtó, amelynek ezer oka van rá, hogy Macdonald alakját és sugarakkal reflektálja be, rendkívül aprólékos, de igen érdekes adatokat mond el Macdonaldról, a gyermekéről. Ötvenyolc évvel ezelőtt történt. Felső-Skócia egy kicsiny, apró halászfalujában egy fiatal szolgáló kétségbeesve futott az édesanyjához, aki maga is szerény, földhözragadt paraszttasszony volt. Banális história, amely ezer év óta ismétlődik meg: a fiatal lányt fényes ígéretekkel elcsábították, aztán otthagyták. A kis halászkunyhóban, amelyben alig egyenesedhetett föl az ember, megszületett a gyermek. A kis család nyomorúsága egyre kinosabbá vált. Nem volt pénzük, nem segítettek rajtuk, még csak szánalmat sem éreztek irántuk. Milyen egy skót tengerparti halászfalu lakóinak az élete? Mivé válhatott az a kis csecsemő, aki ott látta meg a napvilágot, vagy inkább a tenger felől gomolygó felhős ködöt az alacsony kunyhóban? Csak paraszt lehetett, halász, a legjobb esetben szerénymódú kis polgár.

Am a kis skót apróság életének fonálát más-ként fonták a Párkák. Édesanyja, aki inkább áldozat volt, mint bűnös, a maga mindennapi tragédiájában, amíg élt, szeretetének végtelen gyöngédségével vette körül a gyermeket. Nagyanyja lányával versenyt bocsát. Kilenc éves korában azzal foglalkozik, hogy krumpit szed a sovány kis földből, aztán iskolába kerül, ahol inkább szorgalmasnak, mint ragyogó tehetségűnek bizonyult. Tízennyolc éves korában azonban elnyeri egy skót újság pályadíját, a mely a legszebb elbeszélésre volt kitalálva. Ez a siker és egy szocialista könyv olvasása meghatározzák jövőendő pályafutását. Macdonald Londonba

utazik és a themseparti embervadonba egyedül érkezik meg, nincsenek barátai, egy fillére sincs a zsebében. Néhány napokig nincs egy botevő falatja se és havt 80 frankért cimszalagokat ír. Vizsgára készülődik, hogy tanár lehessen. Kötőnőn elkészült minden tárgyból, de egy héttel visszajárta előtt megbetegszik és ágyának dől. A legkritikusabb percekben végre egy kicsit rámosolyog a szerencsére: titkári állást kap Mr. Lough-nál, az Alsóház tagjánál. Macdonald most még fokozottabb buzgalommal dolgozik tovább. Olvas, leckéket ad, újságokkákat ír, szellemét egyre gazdagítja és harminnégy éves korában a Labour Party titkára lesz.

Később mint a Labour Party elnöke, a világháború első napján olyan közel állott a miniszteri bársonyszékhez, hogy igazán csak a kezét kellett volna kinyújtania érte. De nem tette meg és ekkor a közvélemény szinte dühöngve fordult ellene. Testi épségében is veszélyeztetik. Egy gyűlésről el kellett menekülnie, hogy baja ne essék. Az 1918. évi választásokon tízenegyszer szavazattal maradt kisebbségben. De Macdonald magasba szökö karrierje nem tört le, csak egy kissé félrebillent. 1922-ben visszakérült a parlamentbe, azóta élete folyása tiszta s a világ emelkedetében milyen belevésődött képek sorozata. Macdonald sosem boreste az érvényesülést a hatásvadászat kicsinyes eszközeivel. Személyes természet, de uralkodik szenvedélyen, az emberiség szerelmese, aki szeretné az életet tárt karokkal átülni, de az ölelés melegségét megtagadhatja kényelhetetlen és szörnyű érvényességével.

Annyi bizonyos, hogy Baldwinal könnyebb dolgoz volt Poincarénak, mint amilyen Macdonaldal lesz. A skót halászfaluban keményebb nyakú legények nevelkednek, mint a londoni szalokban.

lakóház, vagy lakóhelyiségek megszerzése. Felmért a terv, hogy mulatsággal, művészeti rendezéssel és az így befojtott összeggel közelítjük meg célunkat, de intézményünk vezetősége hosszas tanácskozást után arra az eredményre jutott, hogy mulatságot nem rendez és hogy mint a múlt évben, költségvetésének tagjai gyűljenek és ezzel igyekezzenek a zsidó társadalom jószívűségéhez és áldozatkészségéhez hozzáférközni. A mi intézményünknek a zsidó aggokházának ez lesz az idei mulatsága. Sem kosztüm-készítéssel, sem általában toaditgondokkal, sem büfé-megváltással, sem más, nagy összegre jelentő kiadással nem jár ez a hozzájárulás, csak a nagy kiadások egy részét kérjük Önöktől, a mi sem nagyobb anyagi megerőltetést, sem fáradságot, sem utánfutást nem okoz. Sok-sok elhagyott, életlőt eláradt és még egy-egy lélegetet vennél akár öt öreg ember kért kezét nyújtja felénk és ilyenkor át kell éreznie az embernek a segítségnyújtás szükségét. Hiszünk, hogy senkit se kérnek az aggok hába és legközelebb bekopogtató urasszonyaink gyűjtőívén járul hozzá az aggok eltartásának szükséges munkájához mindenki. A nagyváradai izr. hitközség „Zsidó Aggokháza” nevében: László Mártonné biz. elnök, Vajda Sándor biz. elnök, dr. Kecskeméti Lipót főbíró, dr. Konrád Béla hitk. elnök, dr. Erdélyi Miklós biz. alelnök, Arató Perenné biz. alelnök, Gerő Zsigmondné biz. alelnök, dr. Réti Ignác titkár.

* Meghívó. Tisztelettel meghívjuk egyetünk rendes és pártoló tagjait, valamint az érdeklődőket folyó hó 10-én, vasárnap délután 3 órakor az Ullmann-palotában (Nagypiac-tér 11.) tartandó közgyűlésre. A „Zeiré Agudasz Jiszroel” előkészítő bizottsága.

* Egy farkas kilenc embert sebesített meg. Tordáról jelentik: Mióta a kemény tél beállott, a farkaslátogatások nem tartoznak a ritkaságok közé. Hiába minden elővigyázat, őrködés, a farkasok mindig ott jelennek meg, ahol látogatásukra nem számítanak. Minden eddigi farkaslátogatáson azonban tútesz — merész, sajátosságos voltával — a tordaaranyosmegyei Mészko községben történt látogatás. E napon ugyanis az esteli órákban egy hatalmasan kifejlődött ordas behatolt a jelzett községbe. Miután már útközben több embert súlyosan megebesített, bement a

község egyik házába és ott rátámadt annak lakóira. Csak a segélykiáltásokra fejezővel és dorongokkal előlépett szomszédok tudták a ház gazdáját nagynehezen a megvadult állat karmaiból kiszabadítani és azt ártalmatlanná tenni. A farkaslátogatás kilenc áldozatát a kórházba kellett szállítani. Míg a farkas fejét, annak megállapítása végett, hogy nem veszett farkasról van-e szó, Kolozsvárra küldték fel.

* Rézgálic kapható a hegybírói hivatalban (Lukács György-utca 15. sz.) hordótételekben 22.50, kisebb tételekben 23.50 leírát kilónként, de csak február 15-ig bezárólag. A hegyközség választmánya.

* Vázsonneműk, damasztárak, schiffonok nagy választékban Rimanóczy utcán Kertész Reklam női divat, szövet, tiszteiben szerezhethők be. Az árak olcsóbbak, mint bárhol. Tisztviselőnek árkedvezmény!

* A Zsidó Leányegylet márosos estélye. Hossza hetek lázas előkészületei előzik meg a Leányegylet febr. 12-iki estélyét. A lelkes leánygárda mindent elkövet, hogy a község estélyükön jól érezze magát. Irodalmi értékű felolvasás nyitja meg az estélyt. Elismert zeneművészek fognak közreműködni. Bájcs leányokat Antalffy Margit tanít be szebbnél-szebb török táncokra. Fáradozását biztos siker fogja honorálni. Lesz élő eleven naptár, melyben a hónapokat nagyváradai élt-leányok fogják megismételni. Ruth Klára saját szerzeményű verset fogja szavalni. Az ötletes stancák a Leányegylet intimitásait szártálják. Sikerkelt dr. Bauer urat klasszikus énekszámok előadására megnyerni. A konferansziere szerepét dr. Zoltán Jenő fogja betölteni. Az estély a Kereskedelmi Csarnok dísztermében febr. 12-én, kedden este lesz megtartva. Nagyszerű buffettól gondoskodnak.

MEGNYILT posztóáruházunk
új helységünkben.
Havas & Grünfeld
Avram I. (Kossuth)-u. 8 Sas ájtá-óval
szemben. — Szolid áruk!!!

* A román Nemzeti Színház nagyváradi előadásai. A polgármesteri hivatal tudatja mindazokkal, akik a román Nemzeti Színház társulatának február 9. és 10. i előadásain részt akarnak venni, hogy jegyeket egész nap válthatnak a román könyvkereskedésben és este a színház pénztáránál. Vasárnap, amikor a könyvkereskedés zárva van jegyeket egész nap a színház pénztáránál kaphatnak. A polgármesteri hivatal.

* Még két napig tart a Macalik-kiállítás. Az a nagyszerű tárlat, amit Macalik festőművész rendezett most két héten át a Korawiesz képerreztető 16-úti üzletében, bezárás-hoz közeledik. Vasárnap este Macalik bezárja kiállítását, amely az ifjú mesternek hosszú ideig talán utolsó tárlata volt. Melyen leszállított áramon árusította ki legszebb műveit Macalik olyan képeket, amik minden háznak, szalonnak legszebb, értékes díszei. Értesülésünk szerint szó van arról, hogy a városi tanács, amely mindig megbecsülte Nagyvárad művészeit, a Macalik-tárlatban is fog képet vásárolni azokból a részletekből, amelyeket Nagyváradról festett a művész.

* A D'Albert koncertre jegyek már csak korlátozott számban kaphatók a Hegedűs Hirlapirodába. Helyárok a következők: földszinten 140—110—85—70—55, emeleten 85—40—30 és 40 lei.

* Valódi lendamaszt étkező garnitúra, törülközők, lenvászonlepedők és rumburgi vásznak és schiffonok óriási választékban Leitner Mártonnál.

* A Hegedűs Hirlapiroda vízumosztály közli, hogy magyar vízumhoz kivétel nélkül fénykép csatolandó. Telefon 13—01. Felvilágosítás bármilyen utlevél és vízum ügyekben. — Színészek és színésznők, kik magyar vízumkedvezményt CFR igazolásra kaptak, ezután csak magyar színész igazolás felmutatásával kapnak.

* Férfi- és nőialakokat formál Moskovits Etelka.

* Vásári elpész-iparosok gyűlése. Felhívtnak a testület kebelébe tartozó piacon árusító cépez- iparosok, hogy vasárnap, e hó 10-én d. u. fél 3 óra- kor a testület helyiségében fontos szakmai ügyben, annál is inkább megjelenni szíveskedjenek, mert a hozott határozat a meg nem jelentekre is köte- lező lesz. Tisztelettel a szakosztály elnöksége.

* Leitner Mártonhoz a legfinomabb angol batistschiffonok érkeztek.

* Kereskedelmi alkalmazottak és magántisztviselők új helyisége Szent László-tér 5. Bejárat kapuval szemben, vagy a Transilvânia kávéházon ke- resztül. Befizetések minden vasárnap délelőtt 10 órától 12 óráig és minden szerda este 8—10 óráig tartanak.

* Modell-kalapok Moskovits Etelkánál

* Agygarnitúrákat, hencsertakarót, ju- ta-futót legolcsóbban Leitner Mártonnál.

* Matyó-terítők, diványpárnák, ab- roszok, filék, milliók, stórok, ágyterítők, kötött, horgolt és receterítők aranyban, selyemben, óarany és tyoenekekkel és mindenféle tenerifa, horgolt és kötött mo- tivok, rojtos selyem kendők, plüss abrosz, hozzávaló szövethüggönnyel nagyon jutá- nyosan eladók Weinbergerné Str. Mo- nastrii (Zárda-u.) 1.

* Negyven leírt havonta rengeteg új könyvet olvashat a Hegedűs Hirlapiroda kölcsönkönyvtárából.

* Esernyő, harisnya, keztyű a legol- csóbb Szencszi Miklósnál, Sas-pa- sa-ra.

* Menyasszonyi kelengyék és fehérne- mü anyagok beszerzésénél figyelemmel nézze meg a Körösparti Áruházban fel- hozott nagymennyiségű vászon, sifon, rumburgi cérna vászon, battist, sifon és fehérnemű-anyagokat, melyek a legmeg- bízhatóbb gyártmányok. Eredeti gyári árk. Minden verseny kizárva!

* Kölcsönkönyvtár (csakis modern új könyvek) heti 10 leírt mindenkinek ren- delkezésére áll a Hegedűs Hirlapirodában.

LEGÜJABB

Mária királyné Olaszországba utazott

Bukarest, február 8. A Viitorul megcáfolja az Adeverulnak azt a híret, mintha Mária királyné külföldi útjának politikai vagy dinasztiai céljai volnának. A királynő ma este utazott el Olaszország- ba. Az állomáshoz a király, a görög király és királyné, Miklós herceg és Ileana her- cegnő, Bratianu miniszterelnök, Misu ud- vari miniszter, Anghelescu miniszter, Mo- sonyi fővadászmester, az egész diplomá- ciai kar, Voinescu sziguranca vezérigaz- gató és Nicoleanu városparancsnok ki- sérték ki.

Örültséget szimulál a pesti bombamerénylet tettese

Budapest, február 8. Az erzsébet- városi bombamerénylet ügyében ma ki- hallgatták Márfyft, aki még semmit sem tudott a beismertő vádlottakról. A kihall- gatás azonban ezuttal sem hozta meg a ki- vánt eredményt. Kihallgatás közben ugyanis Márfy hirtelen örültséget kez- dett szimulálni. A rendőrorvos véleménye szerint Márfy feltétlenül terhelte agyu.

Érdekes, hogy amikor a detektívek annak idején a robbantók Ferenc-körúti tanyájára kivonultak, ott egy márvány- asztalt találtak, melyre a merénylet egyik tettese, Marossy állítása szerint éppen Márfy, lerajzolta az összeállítandó bom- ba szerkezetét.

Márfy a robbantás délelőtti akta- tásakájával megjelent az Erzsébetvárosi Körben s annak igazgatójától megkérdez- te, hogy a vacsorát biztosan megtartják-e?

SZÍNHÁZ

— Üldöz a pénz. E mulatságos és kedves táncos operette, melyben a társulat legjobb erői vesznek részt, szombaton este fél 6 órai kezdettel mérsé- kelt helyárakkal kerül színre. A főszerepeket ez al- kalommal is Pintér, Zilah, Misoga, Fratta, Vigh és Madas játsszák.

— Aranymadár. Szombaton délután az Arany- madár kerül színre három órai kezdettel mérsékelt helyárakkal.

— Offenbach. Hétfőn lesz a 27-ik előadása az Offenbach nagysikerű operettnek, melynek minden eddigi előadását teljesen zsúfoló ház nézte végig. A hétfő esti Offenbach előadás A) bérletben lesz meg- tartva, mely alkalommal a címszerepét Fratta Géza fogja játszani. A többi szerepeket Pintér, Kovács Kató, Zilah, Békést, Madas, Pattantyus és Földes játsszák.

MOZI

— „A néma ház“ Dorian Filmszínház. Wallace Reid, az „Orléáni szűz“ből jól ismert amerikai filmszínész játssza „A né- ma ház“ című 5 hosszú felvonásból álló szenzációs kalandor-film főszerepét. Az izgalmas Dorian-film, amely egy rejtel- mes bűnügyi történetet mutat be a nézők- nek, szombat, vasárnap és hétfőn látható. A 3 órás előadás mérsékelt helyáru.

— Az Apolló-moziban még két napig szombat és vasárnap kerül vetítésre a Trapézkirálynő látványos amerikai dráma 5 felvonásban. Főszereplők Jack Perm- Gladys Walton és a kis Baby Peggy, a világhírű amerikai gyermekszínész. Ezt megelőzi egy két felvonásos Pathé vigjá- ték. Előadások kezdete 3, 5, 7 és 9 órakor. A 3 órai előadás mindkét nap mérsékelt helyáru.

— „Az örült és a halál“ Vigadó mo- zgo-színház. Egy rendkívül érdekes film be- mutatója lesz ma a Vigadó mozgószínház- nak. „Az örült és a halál“ című film egy fiatal festő és egy régi mumia fantasztikus történetét meséli el. Dora Kaiser, a legbá- josabb bécsi filmművész csodás művé- szettel alakítja Tutunkhámen egyik beba- zsmozott leányát, aki felébred a mai vi- lágban. A szenzációs film csak szomba- ton és vasárnap látható. A fél 4 órás elő- adás mérsékelt helyáru.

TŐZSDE

Zürich, február 8. Nyitás: Berlin 10 0-a 130, Newyork 573 fél, London 2480 fél, Páris 2670, Prága 1667 fél, Milanó 2417 fél, Bukarest 291 egy., Budapest 201, Bécs 0.0081.

Bukarest, február 8. Zárlat. Devi- zák: Páris 922, London 853, Newyork 198, Róma 875, Zürich 3465, Bécs 2825, Prága 575, Budapest 75.

Valuták: Font 855—860, frank 940—950, svájci 35—35 fél, lira 890—900, dinár 230—235, dollár 188—190, osztrák 28 fél—29, magyar 40—45, szokol 565—570.

Zürich, február 8. Zárlat: Berlin 10 0-a 130, Amsterdam 215 ötny., New- york 573 fél, London 2482, Páris 2662 fél, Milanó 2517 fél, Prága 1667 fél, Budapest 0.0201, Belgrád 680, Bukarest 291 egy., Bécs 0.0081.

Budapest, február 8. A pénteki értékpapírpiac zárlatai: Angol-Magy. 129, Hazai b. 292, Magy. H. 750, Leszám. 130, Olaszb. 35 fél, Osztr. H. 211, Salgó 750, Rima 153, Közuti 35, Városi 53, Délv. 110, Államv. 495, Bosny. Ag. 60, Földhit. 650, Hermes 90, Forgalmib. 68, Keresk. H. 47, Mercur 30 fél, Keresk. b. 1680, Belv. tak. 50 Egy. Bpest főv. 253, Magy. Alt. tak. 255, Pesti Hazai Első 4800, Borsod-Misk. 148, Concordia 66, Első bp. gőz 136, Gi- zella 65, Hung. gőzm. 138, Viktória 293, Beocsini 1400, Borsodi szén 185, Szászvári 500, Drasche 395, Magnezit 3600, M. Alt. köszén 3370, Ujlaki 302, Urikányi 95, Glo- bus 62, Koburg 55, Csáky 27, Fegyver 1500, Ganz-Danub. 5050, Ganz-Vill. 2500, Lipták 20 fél, Rössemann 90, Schlick 113, Schüller 60, Teudloff 98, Wörner 21, Osztr. légsz. 980, Baróti szesz 10.250, Boni 105, Égisz 68, Izzó 880, Papirpar 52, Flóra 130, Goldberger 110, Hung. müt. 265, Klotild 130, Österm. 306, Ruggyanta 300, Vasuti forg. 310, Mezög. ipar 650, Oceán 57, Olaj- ipar 112, Phobus 56, Villányi p. 56, Zagyva- pálf. 55, Alt. fp. (Mercur) 8, Egy. fa 53, Guttmann 980, Lignum-Tröst 120, Malom- soky 19, Neuschloss-Lichtig 9, Uj Ofa 630, Rézbányai 270, Szlavona 103, Zabolai 146, Zenta és rosk. 190, Adria 940, Trust 137.

NYILTTÉR

Nyilatkozat.

A Norddeutscher Lloydal minden összeköt- tetést megszaktottunk.

1924. február 8.

Menetfegytróda

Szöllőoltványok

Gyümölcsfaalanyok, ró- zafák, spargagyökér stb. legjobb beszerzési forrása

Ambrosi, Fischer és Tsal r.-t.

Aiad — Nagyenyed.

— A leírásért hivatalos ingyen —

SENKI FIA

— REGÉNY. —

Írta: Lovassy Andor.
(Minden jog fenntartva.)

Az öregebbeknek nem tetszett a sok ujtás. Dologtalan lett a nép, az erkölcsök is romlottak, hiszen már néhány hónap alatt meglátszott a Csótár Miklós kezének a nyoma.

A plebános váltig mondta, mondogatta a tiszteletes urnak: — nem jó vége lesz ennek, kollega; tele van a koresma, üresek a templomok.

— Bizony üresek.

— Nem kellett volna kezünkben kiengedni a gyeplőt.

— De már késő; bizony késő, a nép nagyon megszerette azt a fiatal embert; még a bírót is elszédítette, pedig milyen okos, józanészű ember volt, de az is a hálójába került már.

Igy beszélt a két lelkipásztor; egy másnak panaszkodtak, összetört kézzel, tehetetlenül.

Husvét táján híre futott, hogy képviseelőválasztás lesz a kerületben. Megindultak a korteszkedések. Tasváron sok szavazó volt, ez a falu döntötte el a mandátum sorsát. A tasvári gróf a fiát akarta felküldeni a képviselőházba; hadd szerepeljen a közéletben, szokja meg a politikai harcokat.

Egy nap azonban lejött Budapestről egy fiatal ügyvéd, valami dr. Csomák Elemér és felkereste egykori tanuló társát, az ősjogászt: Csótár Miklóst.

— Szervusz cimbus, ismersz-e még?

— Hát hogyne ismernélek.

— Tudod-e, hogy fel akarok lépni ebben a kerületben jelöltnek. Remélem, a régi barátság jussán támogatni fogsz. Halálom, milyen népszerű ember vagy, utánad megy a falu.

— Hát igen, igen; de kemény dió; mert a fiatal gróf...

— Tudom, tudom, édes barátom, de hát alkotmányos költség lesz bőven; étel, ital, amennyi kell. Te fogod kezelni a pártkasszát. Érted Micu? Te fogod kezelni.

Erre felvillant a notárius szeme és bajsúját simogatva, így szólt: — megpróbáljuk!

A jelölt egy csomagot adott a főkörtésnek, melyben nagy bankók lapultak egymáshoz, mint a szűz magyardohány levelei.

Harmadnap egy kocsi állott meg a jegyző lakása előtt: Nyerges Ferenc, a gróf kasznárja szállott ki abból:

— Jó napot öcsém!

— Adjon Isten bátyám! Miben lehettek szolgálatára? Mit parancsol?

— Nem parancsolok, csak kérek. A gazdám megbízásából jöttem ide. Talán tudja is öcsém, hogy a fiatal gróf fellép képviselőjelöltnek? Ebben a kerületben Tasvár dönti el a mandátum sorsát. Már beszéltem a plebánossal is, a tiszteletes urral is; ők, mint kipróbált párthívek, készséggel megígérték támogatásukat, remélem öcsém is...

— Sajnálom, nem tehetem, — szólt a jegyző, — nekem egy régi jó barátom dr. Csomák Elemér, szintén felkeresett és már neki ígértem oda a szavazatomat.

— De öcsém, a gróf...

— Nem bánom én akár gróf, akár sróf, én a cimborámra szavazok. Csináljon a két pap, amit akar, meg amit tud, de én megtartom az ígéreteimet.

— Ennek a falunak a népe hálára van kötelezve az öreg méltóságos ur iránt.

— Már hogy a pusztá bérletéért.

— Azért.

— A tasváriak mindég pontosan megfizették az évi árendát, hátálékuk nincsen, a lelkeket meg el nem adják.

— De gondolja meg jegyző ur.

— Meggondoltam kasznár ur; nekünk nem kell telivér; nekünk magunk szőrűbőrű ember kell! Érti?

(Folyt. köv.)

HAVRE — NEW-YORK Gyorspostajáratok

KANADA - KUBA - MEXIKO - NEW-ORLEANS
HAITI - ANTILLÁK - ÉSZAKAFRIKA felé

Felvilágosításokat nyújt:
Soc. „SARNIA” Pasagiul Comedia București
és „RECLAMA” Cluj.

Megnyílt új butorüzem!!

Fratii Engelstein si Comp.

villanyerőre berendezett
műbutor aszialisüzeme.

DRĂCEA-MARE, Siroi Ca bifor No. 4. (Szarvas-sor 4.)

Gyártunk mindennemű commér és műbutorokat, vállalkunk épületasztalos munkákat, üzlet- és irodaberendezéseket, **Raktárról kapható** teljes ebédlő-, háló- és konyha-berendezések. Eladás nagyban és kicsinyben

Nem óras reklám jól és olcsón vásárolhat Witralnál

Avram Iancu (Kossuth) utca 5.
Női és férfi szövetek, barchet, flanel,
schilon, vásznak stb.

Tűzifa

elsőrendű bükk, cser, tölgy és gertyán, bármilyen mennyiségben kapható
termelői árban

házhoz szállítva

FARAGÓ és MAJOR fatermelő cégnél

Telefon: Tűzifatelep (Str. Sorompó-u. 5) 11-36.
Központi iroda (Str. Nic. Zsiga — Lukács
György-utca 4) 12-98.

FRANCIA HAJÓZASI TÁRSASÁG

Direkt vonalak átszállás nélkül:

CONSTANȚA direkt NEW-YORK

CONSTANȚA JAFFA-MARSEILLE

CONSTANȚA — CANADA

CONSTANȚA DÉL-AMERIKA

Felvilágosításokért és jegyek iránt lenet
érdeklődni:

„SARNIA” Pasagiul Comedia, BUKAREST,
és „RECLAMA” CLUJ.

Meghívás.

A „NAGYVÁRADI IPARTESTÜLETI HITELSZÖVETKEZET mint a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetsége Tagja” 1924 év február hó 17-én d. e. 11 órakor saját helyiségében tartja meg, alapításának XXIV-ik, újjáalakulásának I-ső csonka

évi rendes közgyűlését,

melyre a tagok az alapszabályok 29 §-a értelmében, ezennel meghívának.

Napirend

1.) Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása, az 1923 évi zárszámadások megvizsgálása és a felmentvény megadása.

2.) Az 1923 évi mérleg megállapítása.

3.) Tiszta jövedelemről való rendelkezés.

4.) Az igazgatóság tagjainak megválasztása.

5.) A felügyelő-bizottság tagjainak megválasztása.

6.) Esetleges indítványok.

Az 1923 évi újjáalakulás folyamán belépett 349 tag 5153 üzletrésszel, 515,300. Lei értékben, mely állomány az 1923 év végén változatlan.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a szövetkezet helyiségében közszemlére kifüggesztetett.

Nagyváradon, 1924 január hó 30-án

Az Igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból: 30 §. Minden olyan tag, kinek legalább 1 üzletrésze van, 1 szavazattal bír. A kinek egyenél több üzletrésze van, az 2 szavazattal csak abban az esetben bír, ha legalább 10 üzletrész van nevére kiállítva Minden tizen felüli 5 üzletrész, további 1 szavazatra jogosít, de husznál több szavazatot, senki sem gyakorolhat. Ezen jogot csak az gyakorolhatja, ki az előző nap-tári évben már tag volt.

A szavazás más tagnak adott írásbeli megbízáds utján is gyakorolható, de őt tagnál kétszer — önmagát is beszámítva — senki sem képviselhet.

Mérleg-számla 1923 december hó 31-én.

Vagyon

Készpénz a pénztárban L. 27.440,12, pénztár-zelektől elhelyezve L. 127.842,—, Váltó-lárca L. 874.727,50,—, Értékek számlája 5.720,—, Folyószámlái adósok L. 208.013,23,—, Összesen: Lei 1.243.742,85.

Telér

Üzletrész tőke L. 515.300.— Tartalék-alap L. 50.000,—, Fedezeti-alap L. 5.000,—, Költség-alap L. 6.296,22,—, Bertsey-alap L. 500,—, Takarékbetétek L. 605.150,05,—, Folyó-számlái hitelezők L. 16.147,65,—, Fel nem vett osztalék L. 1771,25, Átmeneti-tételek: Előre felvett kamatok L. 20.000,—, Beszállítandó tőkekamat adó L. 1.241,40 1923 évi nyereség L. 22.336,28, Összesen L. 1.243.742,85.

Nyereség- és veszteség-számla

1923 december hó 31-én.

Veszteség

Takarékbetétek kamatai L. 19.452,33,—, Lerótt tőkekamat adó L. 1.766,76,—, Személyzeti díjazásokért L. 39.900,—, Adók, illetékek, lakbér stb. általános kiadások egyenlege L. 16.778,86,—, Felszerelési költség leírása L. 1.402,50,—, 1923 évi nyereség L. 22.336,28, Összesen: L. 101.636,73.—

Nyereség

Kamatok és egyéb jövedelmek egyenlege L. 101.636,73.—, Összesen: L. 101.636,73.—, Az igazgatóság: Czeglédy Jeremiás elnök, Cser János, Hann Lajos, Megyery Ferenc, Tátray Sándor, Kelen Béla ügyv. igazgató.

Jelen mérleg- és nyereség-számlát megvizsgálván, annak egyes tételeit a fő- és segédkönyvekkel mindenben megegyezőnek, a törvény és alapszabályok értelmében készültnek találtuk. Nagyváradon 1924 január 30-án. A felügyelő-bizottság: Zboray Gyula elnök, Kovács Kálmán, Szántó Dezső Molnár János.

8 tangkártya hírt
adása ára 20 tel

A NAGYVÁRAD APRÓHIRDETÉSEI

Egy sor ára 2 tel
vessző betű 4 tel

Oktatás

Héber, magyar, német és zsegrongárakat írásban és beszédben adok. Címe a Hegedűs Hírlapirodában 659

LAKÁS

Első sorú utcai földszintes két szobás (s alkoskos, konyha, étkezőkamra) lakásommal egy háromszobás, fürdőszobás komplett modern lakásom a közponban. Cím a királyi. 662

Regina Maria (Bemer) től 1000 forintért szép 3 szobás fürdőszobás utcai lakás átadó közeli lakás, a legújabb konyha, csillagos egy szobás lakás ellenében. Cím a királyi. 662

Tisztelettel kérek kereset felvételét. Cím: Tisztelettel kérek. 660

Alkalmazás

Fiatalkorú fiú felvételt Goldstein irógépért, Str. Avram Iancu (Kossuth) utca 5. 673

Gyakorlati felvételt az Angol Osztrák bankba. 665

Pénztárosnő tisztelettel ajánlom pénztárosnak ajánlkozom. Felvételre adok hírvényt. Str. I. C. Brătianu (Szaniszló) 17. szám. 655

Takarékost, mosást és mindenféle házi munkát vállal Trippon Anna, Vár. 66. sz. m. 619

Német gyors és gépiróni kereset. Részt vesz a részvényárakban. Ajánlatot fizetési igény és eddigi működési helyek megjelölésével a NAGYVÁRAD kiad. hivatalába. „Gyorsíró” jelleggel leadni kérem. 683

Helyi Részvényárakhoz kezdő hivatalnoknál telefonkezeléshez kereset. Ajánlatok: „Telefonkezelő” jelleggel a szerkesztőségbe. 681

Adás-vétel

Eladó sürgősen Cuza Voda (Szacsvay) u. 70. számú modern ház belső (szobák 3 parketta, fürdőszoba lakással, 550 ezer lei. Kedvező fizetési feltételek. Welsz Gizi, Nyomda utca 4. 26

Kisebbségi fajta mésszárak bejégzésre nyit kereset. Gavriluz Tógyer, Vadu Criu (Rév). 668

Hosszú fekete prémialékos átmennel kabát eladó Str. Cuza Voda (Szacsvay) u. 19. Sz. 26

Jómenetű vendéglő fűtőház mellett, beleértve a sürgősen átadó. Eladó Hég utca 10. 676

Látható írásu Smith Premier 10 irógép, ellátott eladó Cím Hegedűs Hírlapirodában. 675

Eladó Piata Schleuchter 1. számú hátsó — Tízoldos lakatva mellett ház tiszta 110 ezer Lei. Welsz Gizi, Str. Tipografiei (Nyomda) u. 4. 25

Eladó egy 12 személyes kőes és mőkész szerviz szép montirozott díny-párnák, színes himzésű nyári abrosz garnitúra, 12 személyes fehér himzti abrosz szalvétával. Reg. Ferdinand (Rákóczi) ut. 30. Jobbra Szász 674

Szép új kéttálmányos selyem peplan eladó. Hég utca 8. sz. 636

Járkában lévő babakelenszár darabonként is eladó. Tabacario (Timier) utca 8. sz. 539

Str. Balassa-tér 3. szám (Lukács György-utca végén) lévő szép szobák eladó. Adás-ételi Rtg. Parcul Traian (Széchenyi-tér) 12. Eresztés délután. 11

Egy amerikai íróasztal eladó. Feledi, I. C. Brătianu (Szaniszló) u. 63. 56
Biztos megéltetést nyújtó ültet eladó. Cím a királyi. 679

Bizományba elfogadok bármilyen fehérneműt, porcelánokat, szőnyegeket és képeket. Bulawardul Regele Ferdinand (Rákóczi) ut. 30. Jobbra Szász 64

Háználtság más-ökönyveket és másoldásokat magassáron vásárol. „Sunfield” domborműgyomd. Str. Vlahuta 29. 682

Eladó 3 szobás, melék helyiségekkel átadó új magánház Nem rekv. lakható. Braun, Str. Aurel Vlaicu (Vámház) u. 61. 678

**Eredeti angol tavaszi szöve-
teim megérkeztek**
SEIDLER uriszabó
Parcul Eminescu (Ezredévi Emléktér) 2
Rimánóczy-szálloda mellett

Arverési hirdetés.

Késedelmes vevő veszélyére hiteles személy közbejöttével, 1924 február 13-án d. u. 5 és fél órákor elárverezünk 48 pár bokavédőt 6325 lei kikiáltási árban üzletihasználatukban.

Az árú ugyanott megtekinthető. Vevő a vételárát és vételi illetéket készpénzben tartozik kifizetni. Az árú kikiáltási áron alul is eladjuk.

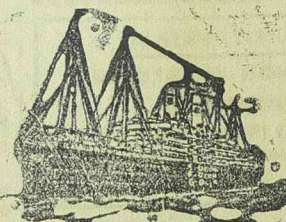
Silberstein és Somló cég

Oradea-Mare, Bul. Regele Ferdinand 18.

White Star Dominion Line White Star Line

direkt szolgálat

Cherbourg
Havre

Antwerpen
Hamburgból

KANADÁBA

Hét nap alatt három naponként induló óriáshajókkal. — Vizum- és hajóügyekben felvilágosítással szolgál:

N. Brück & Co. Filiale Oradea-Mare

Str. Alexandrii No. 11. (Kereskedelmi és Iparkamara épület)

256

Vesszünk szőnyegeket butorokat

Frenkel és Fia
Buor, szőnyeg és régi-
sérkeskedők Str. Ge-
neral Mosulu (Mezey
Mihály) u. 10.

**ARANY
BEVÁLTÓ**
Horváth Imre
Del'Orto mellett
**ARANY! EZÖST
BRILLIÁNS
GYÉMÁNT
PLATINA**
BEVÁLTÁS

Drák

szakszerű javítását a leg-
komplikáltabb típusoknál
Tiszay
végzi Strada Alexandrii
(Telek-utca) 9. sz. alatt
Juhász drák. Precz munka

ismét megveszünk
arany és ezüst
gyémánt és brilliáns
tárgyakat
KLEIN
ékszerezés
Avram Iancu
(Kossuth) u. 4

Egy használt járkában
levő fekete zongora meg-
vételre keresik Gim a
Hegedűs Hírlapirodában.
659H

Eladó Str. Episcopului
Pavel utca 15. sz. ház.
Sr. Postei (Uri) utca) 55.
sz. ház, azonnal elfoglal-
ható 3 szobás, fürdő-
szobás lakással. A Str. I. C.
Brătianu (Szaniszló) utca)
56. sz. ház, olcsón. Str.
Postei (Uri) utca) 54. sz.
ház 185 ezer leiert Feledi
Sándornál. Str. I. C. Bră-
tanu (Szaniszló) utca) 63.
55

Eladó Str. Pavel (Pa-
l) utca 13. számú magán-
ház. 3 szoba, konyha, ü-
lőhelyiség, pince, nyári
konyha, kamra, istálló,
sertésk. kocsizsin. villany,
vízvezeték. Vét. l. esetén
elfoglalható. — Bővebbet
ugyanott. 657

Eladó amplitudó elefant-
csont legyező (virin da-
rab), nagyon szép medál-
recesszus ajúra milliók.
fűtők, tálcaerítők, abro-
sok stb., ágyterítők,
filomotívok, belétek, klópi
cipke és betét. Kötött fe-
hér, arany és színes teri-
tők, szita gobelin, gobeli-
n k. p. k. rámaival és anél-
kül, montirozott díny-
párnák, kelim abrosz és
drapéria és sarga selyem
peplan Nagyon szép fe-
hérnemű, ingek, nadrá-
gok és leibhenek, selyem
röjtös kendő. Ezészen új
s. ürke szővet, kosztüm és
estélyi ruha, sarga selyem,
autó bundák, zsurszafal,
lampernyők, szanitis —
(szobag-fürdő). — perzsa
szőnyeg, eb-dő 24.000
lei, perzsa eb-dő szőnyeg,
perzsa és színes átvor-
tók, igen olcsón, 2 ab-
lakra nordis függöny, in-
dial ezüst sál, kepek. fe-
kete tafi, nagyon szép ete-
del egészen új jelne-
ruha, színes és fehér ab-
roszok, szalvéták Bulew.
Reg. Ferdinand Rákóczi-
ut) 30. Jobbra. Szász 677H

Különfélék

Elvesztett egy tisztviselő
csütörtök délután a
Barátok temploma kör-
n ékén a Fő utcán egy
dó d. börtöltött. bőrtárc-
sával, kulccsal. Kértek a
megtalálót a retikütt ter-
málával adná be a He-
gedűs Hírlapirodába, a
pénzt megérthet. 670

24 % kamatra keresünk
megépített telj. s. fedezel-
tel Adásvételi Rtg. Parcul
Traian (Széchenyi-tér) 12.
Eresztés délután. 4

Megépített keresünk
biztos fedeztetéssel elő-
ny. b. táblázás, vagy kézi-
biztosítókra hasznosra-
sedés ellenében. Iroda:
Strada Episcopului Pavel-
utca 5. sz. 663

Gépjármű-ozást olcsón és
jel készíti Eibstein, Str.
Cuza Voda (Szacsvay) u.)
28. vagy Sz. roveszky u.)
11. szám alatt Ny

Piliss és gouvé munkát
Str. Alexandrii (Telek-ut.)
22. szám alatt készülnék.

Ütővel bérlet és bár-
mily igazolványhoz szük-
séges fényképek, Nagy-
várad területén legolcsó-
ban, 20 leirtől kezdve ké-
szülnek. Zenker fényké-
pezésnél, Str. I. C. Brătianu
(Szaniszló) utca) 25. Fel-
vétel este 6 óra 8 ig.

PARFUMS-POUDRE-LOTIONS-SAVONS-EAU DE TOILETTE
LUBIN PARIS
EN VENTE PARTOUT

Sonnenfeld Adolf nyomda Rész. Társ.